

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Den 11. Marts 1939 vedtog Landstinget et af Folketinget tidligere vedtaget Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen, et Forslag, der var nødvendiggjort af det samtidig vedtagne Forslag til Ændringer i Grundloven. Forslaget blev stadfæstet den 15. Marts 1939, men da Lovens Ikrafttræden var gjort betinget af den nye Grundlovs Tilvebringelse, fik de i Loven indeholdte Bestemmelser aldrig Lovskraft.

I Bemærkningerne til Lovforslaget anførtes det bl. a. med Hensyn til Valg til Folketinget, at den i Aarenes Løb foregaaede Befolkningsforskydning med stærk Vækst i Bybefolkningen og navnlig i Hovedstaden havde medført saa store Forskeligheder i Opstillingskredsens Folketal, at en Omlægning af disse i Forbindelse med nogen Forøgelse af deres Antal var nødvendig i Forbindelse med en Forøgelse af Tillægsmandaternes Antal, men at det iøvrigt var anset for rigtigst i saa høj Grad som muligt at bevare 1920-Lovens System uforandret.

Da Forskydningen i Befolkningens Fordeling i Dag gør sig gældende med endnu større Vægt, hvilket ikke mindst har fundet Udtryk ved det i Efteraaret 1947 afholdte Folketingsvalg, har man fundet det rigtigst paa indeværende Tidspunkt at tage Konsekvenserne af disse Ændringer ved at fremsætte nærværende Forslag, der bl. a. tilsigter gennem en ændret Fordeling af Manda-

terne paa Landets forskellige Dele at bringe Overensstemmelse mellem denne Fordeling og Fordelingen af Befolkningen inden for de tilsvarende Omraader.

Lovforslaget ændrer ikke de for Færøerne gældende Bestemmelser vedrørende Folketingsvalg, idet Lov Nr. 127 af 28. April 1916, jfr. Lov Nr. 538 af 22. December 1947, ikke berøres af de i Forslaget indeholdte Regler.

Idet der med Hensyn til Enkeltheder i Forslaget henvises til Bemærkningerne nedenfor til de enkelte Paragraffer, skal man med Hensyn til Ændringer, der vedrører selve Spørgsmaalet om Mandaternes Fordeling paa de enkelte Omraader og Amts- eller Storkredse, der alle er bevarede uændret, samt vedrørende Opgørelsen af Folketingsvalg efter de i Forslaget indeholdte Bestemmelser, bemærke følgende:

Under Forhandlingerne om Grundlovsændringen af 1915 blev det som Norm for Inddelingen i Kredse og for Fordelingen af Tillægsmandaterne fastsat, at der foruden til Folketal ogsaa skulde tages Hensyn til Vælgertal og Befolkningstæthed. Dette udførtes saaledes, at der ved Addition dannedes en Sum af Indbyggertal, Vælgertal og Kredsens Flademaal udtrykt ved et Tal lig 10 Gange Arealet i Kvadratkilometer. I Forhold til de saaledes fundne Summer fordeltes de daværende 139 Mandater. Nedenstaaende Tabel viser Beregningen:

	Indbyggere 1911	Vælgere 1910	Areal i km ² × 10	Sum	Beregnet Antal Mandater
København—Frederiksberg	559 398	90 784	818	651 000	25.0 = 25
Øernes Omraade	999 221	180 297	132 938	1 312 456	50.4 = 50
Jyllands Omraade	1 198 457	196 166	256 715	1 651 338	63.6 = 64
Tilsammen	2 757 076	467 247	390 471	3 614 794	139 = 139